

Fővárosi Ítéltábla
2.Kf.27.124/2007/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az Euro Credit Consulting Kft. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hivatkozási szám: Vj-207/2005.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi január hó 26. napján kelt 11.K.33.078/2006/10. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A 2003. évben alakult felperes fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével foglalkozó vállalkozás, amely tevékenysége során 2005. májusától decemberéig több száz alkalommal jelentetett meg reklámot és tette közzé akciós ajánlatait a nyomtatott sajtóban. Az alperes annak vizsgálatára indított eljárást, hogy a felperesnek a Vj-1/2005. számú versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartását követően folytatott tájékoztatási gyakorlata sérti-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit.

Az alperes a 2005. május 24. napján kelt Vj-1/2005/31: számú határozatában - a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdés a) és c) pontja és a Grtv. 7.§-a alapján - azt állapította meg; hogy a felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor 2004. és 2005. évben a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban azt a hamis látszatot keltette, hogy hitelezési tevékenységgel, illetve hitelek közvetítésével foglalkozik, s egyben elhallgatta az általa nyújtott szolgáltatás egyes; a fogyasztói döntések szempontjából lényeges tulajdonságait, továbbá megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adott az általa tartott akcióról, ezért a felperest 5 millió forint bírság megfizetésére kötelezte.

Indokolása szerint a reklámok alapján a fogyasztó számára nem volt beazonosítható, hogy a felperes egy fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozó vállalkozás. Az általa kínált szolgáltatás meghatározó, alapvető tulajdonságát a reklámokban elhallgatta, a sajátos „belső hitelezés” konkrét megvalósulásával kapcsolatban álló szerencseelem léteire semmilyen formában sem tett utalást. A felvehető összeg mértékére, a futamidőre és a havi törlesztő részletre utaló reklámok elolvasásakor a fogyasztó - az azokban használt kifejezéseknek a mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján -, a reklámok összehatása eredményeként arra a következtetésre juthatott, hogy a felperes pénzügyi szolgáltatást kínál, amelynek igénybevétele esetén (a reklámok jelentős része szerint kezes és jövedelemigazolás nélkül, illetve ingatlan fedezetre) azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez. A reklámok alapján a fogyasztóban fel sem merülhetett, hogy a kívánt összeghez sorsolás útján, vagy előtörlesztés-vállalással, esetleg 5-10-15 év elteltével juthat hozzá.

A felperes a korábbi (1/2005.Vj. számú) határozatot követően 2005. májusától az év végéig több mint 350 reklámot jelentetett meg a nyomtatott sajtóban. A reklámok szövege szerint: „Nem kap hitelt? Nehezen teljesíthető banki feltételek? Van más megoldás!” A felperes reklámjaiban a fenti fejrész alatt áruk (lakás, - telek, - felújítás, - építés, - autó, - egyéb áruvásárlás, stb.) megszerzéséhez, kezes és jövedelemigazolás nélkül, bár-listásoknak és nyugdíjasoknak is hirdette szolgáltatását, ingatlan fedezetre. Egyes reklámokban akciós díjat (helyesen a regisztrációs díjból 10% kedvezményt) ígért, illetve fix törlesztő részletre, kamatmentes vásárlásra utalt.

Az alperes a 2006. május 04. napján kelt Vj-207/2005/26. számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2005. évben a fenti, a fogyasztói csoportokat szervező,

működtető tevékenységét népszerűsítő egyes reklámjaival a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított. A jogsértő magatartás további folytatását a határozat kézhezvételétől megtiltott, továbbá a felperest 17.500.000 forint bírság megfizetésére kötelezte részletfizetést engedélyezve azzal, hogy bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás egy összegben esedékesé válik. Indokolása szerint a felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor 2005. évben a nyomtatott sajtóban megjelent, a határozat 12-18. pontjában ismertetett reklámjaival azt a hamis látszatot keltette, hogy hitelezési tevékenységgel, illetve hitelek közvetítésével foglalkozik, és egyben elhallgatta az általa nyújtott szolgáltatás egyes, a fogyasztói döntések szempontjából lényeges tulajdonságait. A határozat 16. pontjában ismertetett reklámban (2005. júniusában) a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást adott az általa meghirdetett, 2005. június 30-ig tartó (a regisztrációs díjra vonatkozó) 10%-os akciós kedvezményről. A felperes ezen magatartásaival megsértette a Tpv. 8.§-ának (2) bekezdésének a) és c) pontjait. Hangsúlyozta, hogy a vállalkozás reklámjainak összehatása alapján a fogyasztó arra a következtetésre juthatott, hogy a felperes valamiféle pénzügyi szolgáltatást kínál, amelynek igénybevétele esetén azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez (a reklámok jelentős része szerint kezes és jövedelemigazolás nélkül, illetve ingatlanfedezetre), amelyet ezt követően havonkénti fizetéssel törleszthet. A közzétett reklámok nem tájékoztatták a fogyasztókat arról, hogy a felperes fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozik, amelyek esetében egyfajta sajátos „belső hitelezés” történik a fogyasztói csoport tagjai között, miközben a felperes ténylegesen nem rendelkezik a reklámokban feltüntetett összegekkel, illetve nem áll kapcsolatban olyan más vállalkozással, amely rendelkezne ezen fedezettel. A felperes a reklámokban a sajátos „belső hitelezés” konkrét megvalósulásával kapcsolatban álló szerencse elem léteire semmilyen formában sem utalt.

A bírság összegét a Tpv. 78.§-ának (2) bekezdésében felsorolt szempontok alapján határozta meg az alperes, amely körben figyelemmel volt a reklám kiterjedtségére, a jogsértő magatartás tanúsításának több hónapot felölelő időtartamára, az elért fogyasztók széles körére, a szolgáltatás bizalmi jellegére, s arra, hogy a fogyasztók számára egy hosszú távú jogviszonyt eredményez a fogyasztói csoportba történő belépés. Az alperes mindezen szempontok alapján a jogsértő reklámok közzétételével kapcsolatban felmerült, ismert költségekből kiinduló számítás eredményeként a bírságösszeget 25.000.000 forintban, a második alkalommal történő marasztalásra figyelemmel annak kétszeresében tartotta szükségesnek meghatározni, azonban a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, mely szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért (a határozat meghozatalát

megelőző) nettó árbevételének 10%-a lehet, végül 17.500.000 forintban határozta meg azt (a 2005. évi 175.478.000 Ft nettó árbevétel alapján).

A felperes keresetében annak megállapításával, hogy jogsértést nem követett el, a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését kérte azzal, hogy amennyiben a Fővárosi Bíróság erre nem lát lehetőséget, akkor a versenyhatóság döntését változtassa meg, és a bírság összegét mérsékelje. Kiemelte, hogy a fogyasztói csoportok esetében a szolgáltatás igénybevételére irányuló döntést nem eshetőlegesen beszerzett információk határozzák meg, hanem egy olyan többlépcsős adminisztratív és felvilágosító jellegű tájékoztatás, amelyen a jövőbeli csoporttagnak végig kell mennie, és amelynek során a működéssel kapcsolatos valamennyi információt megkapja a fogyasztó. A reklám a szolgáltatás jellegéből adódóan nem nyújthat teljeskörű tájékoztatást a fogyasztói csoportok működéséről, amely maga is olyan fogalom, amely a hétköznapi szóhasználatban nem fordul elő, annak céljával és a szolgáltatás jellegével a fogyasztók nagy része nagy valószínűséggel nincs tisztában. Álláspontja szerint a „Nem kap hitelt?"; „Nehezen teljesíthető banki feltételek?"; „Van más megoldás!" közlések egyértelművé teszik, hogy nem banki tevékenységet, hanem egy hitelnyújtással hirdetett szolgáltatást reklámoz, vagyis a hitelnyújtás valamiféle alternatíváját kínálja. A szórólapok és az újságokban megjelenő hirdetések csupán felkeltik a fogyasztó érdeklődését és az információs folyamat első állomását képezik, ugyanis az érdeklődőnek ezt követően személyesen kell eljárnia a tényleges döntés meghozatalát megelőzően. Megítélése szerint a kirótt szankció példátlanul jelentős mértékű, hiszen eléri a kiszabható bírságnak a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdésében meghatározott legmagasabb mértékét, amelyet az alperes csupán rendkívül ritkán és különösen súlyos, valamint hosszantartó jogsértések esetén szokott kiszabni. A fogyasztói csoportok szervezésére és működésére vonatkozó részletes jogi szabályozás hiánya miatt kísérletet tett arra, hogy a jövőbeni jogkövető magatartásról iránymutatást kapjon, azonban a versenyhivatal érdemi visszajelzést nem adott. Mindezek ellenére jogkövető és jóhiszemű magatartást tanúsítva változtatott hirdetésein, egyértelművé téve, hogy nem hitelnyújtással foglalkozik, azonban az alperes ezt nem értékelte javára. Csatolta a Metró újságban megjelent közleményét, amelyben az olvasókat tájékoztatta a fogyasztói csoportok működésének lényegéről, valamint igazságügyi szakértői véleményt csatolt, amelyben a szakértőtől arra kívánt választ kapni, hogy mi az az elfogadható magatartás, amelyet a fogyasztók jobb tájékoztatása terén tanúsítania kellene. Benyújtotta új tartalmú, az alperesi elvárásokat kielégítő hirdetését, amelyből a kifogásolt hitel szót

kihagyta, továbbá mindazt az írásbeliséget, amely az általa kínált szolgáltatás igénybevételéhez szükséges.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a jogsértő tájékoztatás akkor is megvalósul, ha a fogyasztónak utóbb módja van a valós információ teljeskörű megismerésére, ugyanis a versenyjogi sérelem a jogsértő tájékoztatás közreadásával befejeződik. E körben nincs annak jelentősége, hogy utólag a fogyasztó esetlegesen milyen egyéb információkhoz juthat. Kiemelte, hogy a bíróság összegével kapcsolatban határozatát részletesen megindokolta, a bíróság összegének megállapítása során figyelembevett szempontokat rögzítette. Hangsúlyozta, hogy az eljárás során megállapítást nyert, a felperes a vizsgált időszakban 22.889.319 forintot fordított a reklámok megjelentetésére, amely összeg jóval meghaladja a kiszabott bírságösszeget.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. A jogsértés vonatkozásában kifejtett versenyhatósági okfejtést elfogadva megállapította, hogy a felperes hiányos tájékoztatást tett közzé, amely alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére. A versenyhatóság döntésében (12-14. oldal) részletesen elemezte a felperesi jogsértés mibenlétét és megvalósulását. Kiemelte, hogy a reklámmal szemben valóban nem követelmény, hogy a fogyasztói csoportok teljes működését bemutassa, valamint az adott szolgáltatás igénybevételéhez megkötendő szerződés valamennyi feltételét ismertesse, azonban elvárás az, hogy a reklám legyen igaz, pontos, azaz valós képet adjon a szolgáltatásról. A felperes részéről nyújtott tájékoztatás jogsértő jellege azáltal sem szűnt meg, hogy több reklámban közzétette a „Nem kap hitelt?"; „Nehezen teljesíthető banki feltételek", „Van más megoldás" kitételeket, mivel a fogyasztó a reklám egésze alapján arról győződhetett meg, hogy a kívánt pénzösszeghez azonnal hozzájuthat. Az sem válhatott ismertté, hogy fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozó vállalkozásról van szó, és semmi nem utal a szerencse elemre; valamint arra, hogy a fogyasztó akár több hónap után juthat a kívánt termékhez. A bírósággal összefüggésben megállapította, hogy az alperes döntése az alkalmazott és alapul szolgáló mérlegelési szempontokat tartalmazza. A reklámtevékenység szempontjainak megadása körében elkövetett, a felperes által hivatkozott alperesi mulasztással kapcsolatban arra mutatott rá, hogy az alperes a versenyjogilag releváns magatartások megítélésének jogszerűsége körében jogosult eljárni, illetve dönteni, nem

tartozik a versenyhatóság feladatai közé annak előzetes megválaszolása, hogy felperes milyen tartalmú reklámokkal népszerűsítheti szolgáltatását. A felperesi reklám költségek és az elért nettó árbevétel a vizsgálat tárgyát képezte, amelynek egybevetésével állapította meg a versenyhatóság a bírságösszeget, helytállóan feltárva a mérlegelés alapjául szolgáló és általa figyelembevett körülményeket, míg az ismételt jogsértés súlyosító körülményként való értékelése nem teszi a versenyhatóság döntését jogszabálysértővé.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását, míg másodlagosan az ítélet megváltoztatásával kereseti kérelmének teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása oly mértékben hiányos, hogy annak érdemi másodfokú felülbírálata nem lehetséges. Sérelmezte, hogy a Fővárosi Bíróság a hirdetés szerepére, annak a fogyasztói döntés folyamatában betöltött, a mindennapi fogyasztási cikkek reklámjaitól teljesen eltérő funkciójára és jellegére vonatkozó érveit érdemben nem vizsgálta, az elutasítás okát nem indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság támadott ítélete mindvégig a Vj-1/2005. számú határozatra utal, holott a jelen pernek az nem volt tárgya. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe kellő alaposítással a szankció kérdéskörében az általa felhozott érveket, így nem értékelte a vállalkozás előző évben elért nettó árbevételéhez viszonyított arányra vonatkozó előadását, valamint a Vj-133/2005. számú versenyhatósági határozatra való hivatkozását, ahol az ismételt és hosszú ideig tartó jogsértés ellenére az eljárás alá vont vállalkozás nettó árbevételének még 1%-át sem tette ki a bírság összege. A Tpv. 9.§-ára utalással kiemelte, hogy amennyiben egy hirdetésben egyértelműen a „más megoldás” kifejezés szerepel, ez a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint éppen azt mutatja, hogy egy, a hitelhez képest alternatív megoldással és nem hitelezési tevékenységgel áll szemben a fogyasztó. Az ésszerűen gondolkodó átlagfogyasztó ugyanis nem ragad ki egy adott szót a szövegkörnyezetből főleg úgy nem, hogy egy egyértelmű tagadást pozitív állításként értelmezzen. Maga az alperes mutatott rá határozataiban arra, hogy jelentősebb értékű ügyletek, pénzügyi jellegű szolgáltatások esetében a fogyasztókkal szemben a tudatosság és az ésszerű gondolkodás magasabb szintje várható el, mint más jellegű szolgáltatások esetében. Az ilyen magasabb elvárás mellett kiváltképp elképzelhetetlen az, hogy egy átlagfogyasztó a „Nem kap hitelt”; „Van más megoldás!” nagybetűs felirat mellett arra gondoljon, hogy a népszerűsített szolgáltatás hitelnyújtás. Hangsúlyozta, hogy szolgáltatásánál a reklám funkciója, és a fogyasztói döntésben betöltött szerepe más, mint egyéb termékek és szolgáltatások esetében. A hirdetés csupán az első lépés, amelyet

szükségszerűen követ egy olyan adminisztrációs, felvilágosítási folyamat, amit a fogyasztó nem kerülhet meg, amelyről önszántából sem mondhat le. A perbeli esetben vállalkozása nem hagyatkozik a fogyasztók saját információ-kiegészítő képességére, hiszen a hirdetésben közölt információkat maga egészíti ki, a megkerülhetetlen személyes tájékoztatás során. A szankcióval kapcsolatosan sérelmezte, hogy az alperes mérlegelése kirívóan okszerűtlennek tekinthető, így az elsőfokú bíróság nem hivatkozhatott arra döntésében megalapozottan, hogy a versenyhatóság határozata formálisan tartalmazza a bíróság mértékének alapjául szolgáló mérlegelési szempontokat. Tevékenységének elengedhetetlen velejárója a széleskörű hirdetési és reklámtevékenység, hiszen kizárólag ezúton juthat el az ügyfelekhez, így a reklámköltségeknek a bevételeihez viszonyított aránya jóval meghaladja a más szolgáltatások esetében megszokott arányt.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy annak érdemi része és indokolása teljes egészében összhangban van a hasonló ügyekben, a fogyasztói csoportokat szervező vállalkozásokkal szemben lefolytatott versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntések felülvizsgálata tárgyában indult bírósági eljárásokban született ítéletekkel. Kiemelte, hogy elfogadhatatlan egy olyan álláspont, amely szerint a reklámban bármit lehet állítani, ha a fogyasztó a későbbiekben hozzájuthat a pontos információkhoz. Már maga a figyelemfelhívás sem lehet tisztességtelen, mivel nem csak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra, ideértve a figyelemfelkeltést is. A felperesnek a kialakult bírói gyakorlattal ellentétes érvelése végső soron szükségtelenné tenné a reklámtevékenységek szabályozását és ellenőrzését, s ennek minden negatív következményét a fogyasztókra hárítaná. Hangsúlyozta, hogy a tájékoztatási folyamat kapcsán nem hagyható figyelmen kívül az egyes fogyasztói csoportokból 2005. második félévében kilépett és kizárt fogyasztók aránya sem, amely azt támasztja alá, hogy a fogyasztók tájékoztatása nem csak a reklámokban, de a szerződés-kötési folyamatban sem volt megfelelő. A bíróság összegének megállapításánál a reklámköltség figyelembevétele indokolt, ugyanis az ad reális képet a jogsértő magatartás súlyáról, hiszen egy vállalkozás legalább annyi jövedelemre kíván szert tenni a reklámok révén, mint amekkora összeget azok megjelentetésére fordított.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 340.§-ának (5) és (6) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálva felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

A felperes által az alperes Vj-1/2005. számú határozatának felülvizsgálata iránt előterjesztett kereset alapján eljáró Fővárosi Bíróság a 7.K.32.673/2005/5. számú ítéletével az alperes határozatát részben megváltoztatta, a felperessel szemben kiszabott bírságot mérsékelte, egyebekben a keresetet (a jogalap, a jogsértés tekintetében) elutasította. A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.707/2006/7. számú másodfokú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, a felperes keresetét teljes egészében elutasította, egyebekben helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően járt el, a rendelkezésre álló peradatokból okszerű következtetésre jutott a felperes által megvalósított jogsértés, az ezzel összefüggésben alkalmazott jogkövetkezmény megalapozottsága tekintetében és valamennyi körülményt mérlegelve hozta meg döntését a felperes keresetének elutasításáról. A felperes fellebbezésében olyan konkrét, a mérlegelés okszerűségét cáfoló és a döntés jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tény, vagy körülményt sem tárt fel, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

A Tpvt. III. fejezete rendelkezik a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmáról, amely alapján a versenyhatóság a Tpvt-nek megfelelően köteles eljárni a fogyasztók védelme érdekében.

A Tpvt. 8.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés a) pontja alapján a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele; használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, stb. - tekintetében valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A (2) bekezdés c) pontja szerint az is megtévesztésnek minősül, ha az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így

különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtevesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A perbeli ügyben a felperes tevékenységének széleskörű reklámozása alapján az alperes - bizonyítási eljárása eredményeként - a fogyasztók megtevesztésére alkalmasnak értékelte a vállalkozás hirdetésait, azok elemeit, a reklámozás módszerét, és a felperes terhére megállapított jogsértés miatt a Tpvt. szerinti szankciót alkalmazta.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a fogyasztói csoport olyan önkéntes, ideiglenes vásárlási társulás, amely speciális előtakarékosági formát kombinál részletre történő vásárlással, és amely szerencseelemet is tartalmaz. A kívánt cél elérése érdekében a tagok által havonta fizetett törlesztő részletekből a csoport futamidőn belül lehetővé teszi a szerződésben rögzített ingó vagy ingatlan dolog megvásárlását. A megszerzendő dologhoz jutást megalapozó vásárlói joghoz való kedvezményezettkénti kiválasztás a vásárlói csoport közgyűlésén történik sorsolás, illetve előtörlesztés vállalása útján. A futamidő végén, az összes törlesztő részlet hiánytalan teljesítése esetén az a fogyasztó is hozzájuthat a vásárlási joghoz; akit a futamidő alatt nem sorsoltak ki, illetve akinek anyagi forrásai nem tették lehetővé, hogy előtörlesztést vállaljon. A vállalkozás (így a felperes) a szolgáltatáshoz fedezettel nem rendelkezik, a tagok havi befizetései képezik alapját a kedvezményezettek áruhoz jutásának. A tagok havi befizetéseikkel ténylegesen előtakarékoskodnak, így előtörlesztés, illetve kisorsolás hiányában nem nyomban, hanem esetleg csak a futamidő végén juthatnak hozzá ahhoz az áruhoz, amelynek megszerzése érdekében a vállalkozással szerződést kötöttek, a szervezett csoportba beléptek.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes részletes és pontos tényállást rögzített döntésében, azt megfelelően bizonyította és indokolta mind a jogsértés, mind a jogkövetkezmény tekintetében. A Pp. 164.§-ának (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. Sem a versenyhatósági eljárásban, sem az elsőfokú eljárás során nem tudta igazolni a felperes azt, hogy a vizsgált időszakban tanúsított, a versenyhatóság részéről jogsértőnek minősített magatartása nem volt alkalmas a fogyasztók döntési szabadságának tisztességtelen módon való befolyásolására. A felperes nem tudta igazolni, hogy a reklámozás időpontjában az általa nyújtott tájékoztatási gyakorlat alkalmas volt arra, hogy ezáltal a Tpvt. 8. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint a fogyasztók

megtévesztése ne valósuljon meg. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a versenyhatósággal egyezően, hogy a reklámozással kapcsolatban feltárt felperesi magatartás a fogyasztókat megtévesztően jogsértő volt tekintettel arra is, hogy a korábbi versenyfelügyeleti eljárás következtében (Vj-1/2005.) a felperesnek tudomással kellett bírnia arról, hogy a fogyasztói csoportokat szervező, valamint működtető tevékenységének népszerűsítése során kiemelkedő szerepe van a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának. A felperes a tényleges működését leíró releváns fogalmak feltüntetésének elmulasztásával és a hitelintézetek részéről nyújtott banki tevékenységre utaló kifejezések (fix törlesztő részlet, fedezet, hitel stb.) használatával hiányos és pontatlan tájékoztatást adott, amely nem tekinthető jogszerűnek.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében csak a Vj1/2005. számú határozattal foglalkozott. A Vj-1/2005. számú, és a perbeli Vj207/2005. számú határozat a felperes egymást követő időszakban tanúsított reklámozási tevékenységét vizsgálta, értékelte; az összefüggés, számos tekintetben az azonosság kétségtelen, ezért az elsőfokú ítéletnek az előzményekre utalása nem jogszerűtlen. Az elsőfokú bírósága Vj-207/2005/26. számú határozat jogszerűségét vizsgálta, így a felperes minden alapot nélkülöző állítását a másodfokú bíróság nem tartotta elfogadhatónak. A versenyhatóság a Tpv. III. fejezetében foglalt rendelkezéseknek megfelelően vizsgálta a felperesi magatartást; az ezzel összefüggésben tett megállapításait az elsőfokú bíróság a felperesi keresetben foglaltakkal ütköztette és ennek eredményeként levont következtetéseit ítélete tartalmazta. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság döntése olyan mértékben hiányos, hogy annak érdemi felülbírálata nem lehetséges. Az elsőfokú ítéletet nem teszi jogszerűtlenné az, ha az elsőfokú bíróság döntésében külön nem tér ki a felperes által felvetett valamennyi kérdésre. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntése az alperesi határozat törvényességét érintő, az ügy megítélése szempontjából releváns valamennyi körülményt felöleli. Nem jogsértő az sem, ha a felperesi reklámokban megjelölt „Nem kap hitelt?"; „Nehezen teljesíthető banki feltételek?"; „Van más megoldás!" közlések jelentéstartalmát illetően a Tpv. 9.§-a alapján az elsőfokú bíróság a felperes érveivel szemben a versenyhatósági értelmezéssel ért egyet. A felperest nem mentesíti a jogsértés alól, hogy a tényleges fogyasztói döntést (a szerződés megkötését) megelőzően a részéről nyújtott tájékoztatás már tartalmazza mindazokat az elemeket, amelyeket az alperes a reklámokból hiányolt, avagy azokban kifogásolt.

A reklámnak igaz, pontos és valóságos tájékoztatást kell adnia. A nem igaz, nem pontos és nem valóságos tájékoztatás közzétételével a Tpvt. 8.§-ba ütköző jogsértés megvalósul. A jogsértés megállapításának nem előfeltétele a fogyasztói panasz.

Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a fogyasztótól pénzügyi szolgáltatás esetében a tudatosság magasabb foka várható el. A felperes nem pénzügyi szolgáltatást, hanem vásárlói csoport szervezését nyújtotta szolgáltatásként, a tagok előtakarékosága mellett. Egyébként a tudatosság magasabb foka - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - nem csak a fogyasztótól, hanem a szolgáltatótól is elvárható. A nem közismert tartalmú szolgáltatást nyújtó felperestől alappal várható el olyan becsalógató reklám közzététele, ami hűen (igaz és pontos módon valóságosan) tükrözi az általa ígért szolgáltatást.

A Tpvt. III. fejezete nem csak a tisztességtelen reklámot tartja jogsértőnek, hanem azt is, ami a fogyasztók döntési szabadságát csökkenti, vagy félreértést eredményezhet. A fogyasztói csoportok tevékenységét jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás, hisz az ügyfelek a figyelemfelkeltő hirdetések alapján szereznek tudomást a speciális jellegű szolgáltatásról. A felperesi reklámok címzettjei, az átlagos fogyasztótól eltérő hátrányosabb helyzetűknél fogva a hitelintézetek banki szolgáltatásából nem részesülő, abból kirekesztett - a bár-listások, nyugdíjasok, stb. - rászoruló fogyasztók számukra kedvezőtlenebb feltételeket is elfogadni kényszerülnek. Az ezen rászoruló fogyasztói kört érintő tájékoztatástól alapvetően elvárható követelmény a teljeskörű, valamint a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok közzététele, amely feltételeket a felperesi reklámok nem elégítették ki. Az akcióként megjelölt reklámállításai pedig nem vitásan nem voltak helytállóak.

Felperesnek pontosan, az előtakarékosági jelleget kiemelve és a fogyasztói igény jövőbeni, de előre meg nem határozott időben történő kielégítését is hangsúlyozva kell a figyelemfelkeltő tájékoztatást közzétennie.

Az alperes mérlegelési jogkörben döntött arról, hogy a Tpvt. 78.§-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint eljárva milyen mértékű bírságfizetési kötelezettséget állapít meg a felperes terhére. A mérlegelési jogkörben hozott döntés akkor jogszerű, ha a hatóság a tényállást kellően feltárta, a vonatkozó eljárási szabályokat betartotta, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte és a határozat indokolásából a mérlegelés szempontjai, annak

jogszerűsége is megállapítható. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja az - a fellebbezési kérelem keretein belül vizsgálódva -, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, miszerint az alperes a bíróság alkalmazása, és annak mértékének meghatározása során anyagi jogi és eljárási jogi jogsértést nem követett el. Az alperesi határozatból és az elsőfokú bíróság ítéletéből, annak tömör megfogalmazása, ellenére, a feltárt tényállás és az ítéleti okfejtésre tekintettel a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak voltak a kiszabott bírsággal összefüggésben. A felperes által felhozott érvek - alperesi iránymutatás hiánya, más versenyügyben alkalmazott szankció mértéke - nem alapozza meg a felülvizsgált határozatban kiszabott bírság mértékének csökkentését, tekintettel arra, hogy az alperes részletesen rögzítette bírságszámítási módszerét, valamint feltárta az összeget befolyásoló valamennyi tény és körülményt. Nem fogadható el a felperes azon érvelése sem, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, így döntése hiányos, ugyanis az ítélet részének kell tekinteni a jogszerűnek talált és elfogadott alperesi okfejtést mind a jogsértés tekintetében, mind a bíróság összességének meghatározása vonatkozásában rögzített mérlegelési szempontok tekintetében, azok szövegszerű megismétlése nélkül is. E vonatkozásban az elsőfokú ítélet a Pp. 3398.§ában írtaknak megfelel.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a sikertelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú perköltésének megfizetésére, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2007. évi június hó 27. napján